

Sovyetler Türkiye'nin kendi kaynağı ile ilerlemesini istiyor

• SSCB'NİN ANKARA BÜYÜKELÇİSİ RODONOV «SOVYETLER, TÜRKİYE İLE İŞ BİRLİĞİNDEN TEK TARAFLI YARARLANMIYOR» DEDİ

Ankara, (ANKA) — Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi Alexei Rodonov, «Türkiye'nin öncelikle kendi kaynaklarını kullanarak enerjili sanayinin geliştirme planını Sovyetler Birliği destekliyor» demiştir. Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi Rodonov, Orhanlı termoelektrik (Devamı 7. Sayfada)

Guadeloupe tutanakları açıklandı

• Türkiye, Orta Doğu sorununda Arapları desteklemeye, ABD, F. Almanya, Fransa ve İngiltere "yardım" yapacak

• Dörtlerin koşulları kabul edilirse ABD askeri, Avrupa ülkeleri de ekonomik "yardım" da bulunmayı öneriyorlar

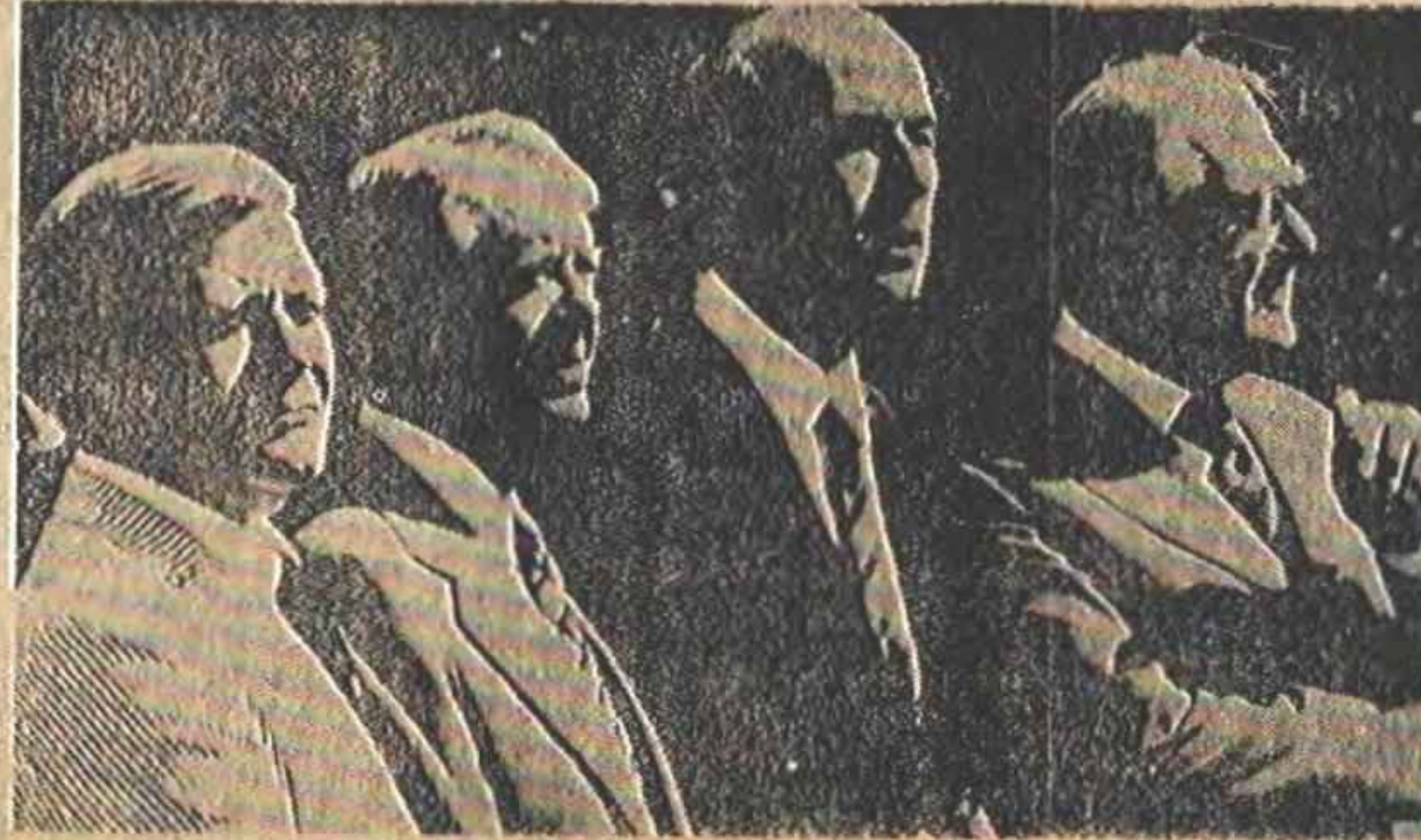
Batı, SSCB-Türkiye ilişkisinden tedirgin

Ankara, (ANKA) — Geçtiğimiz aylarda dört ülke batılı liderin gerçekleştirdiği Guadeloupe Zirvesi'nin Türkiye ile ilgili tutanakları aydınlatılıyor. Açıklanan tutanaklardan anlaşıldığına göre Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile olan ilişkileri dört batılı ülkeyi kaygılandırmaktadır. Askeri ve ekonomik yardımların yapılabilmesi için Türkiye'nin «kesin yükümlülükler» almasını şart koşan Guadeloupe Zirvesi'nde söz konusu yükümlülükler şöyle formüle edilmiştir:

1. Türkiye, Batı dünyasının askeri ve siyasi ittifakları içinde hiçbir sorunu olmadığını ve «Sovyet yayılmacılığına karşı bu ittifakların politikalarını yerine getireceğini» açıklayacaktır.

2. Türkiye, İsrail-Arap anlaşmasıyla yeni bir boyut kazanan Ortadoğu sorununda Arap ülkelerini desteklemeyeceğini ortaya koyacaktır.

Türkiye'nin bu politikaları «kesin yükümlülük» biçiminde de açıklığa kavuşturması halinde, Zirve'de varılan kararlar uyarınca, Birleşik Amerika askeri yardımını, Avrupa ülkeleri ise ekonomik yardımını örgütlenmesini üstlenmişlerdir. Gözlemciler, Türkiye'nin kendinden istenenlere «olumlu» yanıt veremeyi geciktirirken, İsrail-Mısır anlaşmasına doğrudan karşı çıkmakla birlikte Arap ülkelerine kesin destek vermediği «Araplar arasındaki anlaşmazlıklara karışmamak» biliminin (Devamı 7. Sayfada)

Geçtiğimiz aylarda Guadeloupe Zirvesini gerçekleştiren dört Batılı lider birarada. Almanya Devlet Başkanı Helmut Schmidt, ABD Başkanı Carter, Fransa Devlet Başkanı Valéry Giscard d'Estaing ve İngiltere Başbakanı James Callaghan, Türkiye üstüne yaptıkları hesaplarda görüşbirliğine vardılar.

Mamak katliamı davasına başlandı

• İstanbul'da Meslek Lisesi öğrencisi bir genç kız öldürüldü

• İskenderun cezaevinde çıkan silahlı çatışmada beş kişi yaralandı

Haber Merkezi — Mamak'ta Tepecik Belediye otobüsünü otomatik silahlarla taramak üç kişinin ölümüne, 9 kişinin de yaralanmasına neden olduklarından haklarında dava açılan 11 faşist ko-

mandonun duruşmasına Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde başlanmıştır. Dünkü duruşmaya, sanıklardan Fikret Şahin, Nurettin Türedi, Şevket Balaban, Yaşar Apaydın, Orhan Uzun,

Yaşar Öter tutuklu olarak Faruk Sayılı ise, tutuksuz olarak gelmişlerdir. Turgut Torun, Esat Bütün (Ülkü Ocakları Derneği Ankara Şubesi Başkanı) Hüda Kuş, Ünal Osman Ağaoğlu adlı komandolar ise duruşmaya gelmemişlerdir.

Askeri mahkemede duruşmada, sanıklardan Fikret Şahin ile Nurettin Türedi'nin sorguları yapılmıştır. Alimünüm doğramacı olduğunu bildiren Nurettin Türedi, olayla hiçbir ilişkisi bulunmadığını iddia ederek günları söylemiştir:

«Ben 9 Temmuz 1978 tarihinde Konya'ya gittim. Burada Ağustos ayı sonuna kadar Toprak Mahsulleri Ofisinde çalıştım. Olay tarihinde Ankara'da yoktum. Bunun için olayla ilgilim yoktur.»

Mahkeme hakiminin «Sanık Hüda Kuş ifadesinde olayda kullanılan otomatik tabancayı diğer tabancaları bir torba içinde olaydan sonra bana verdiğini söylemiş ne dersin?» sorusuna sanık Nurettin Türedi, «Asla böyle birşey yoktur kabul etmiyorum» karşılığını vermiştir.

Kimya Meslek Lisesi öğrencisi olan sanık Fikret Şahin de suçu kabul etmemiş, şöyle konuşmuştur: «Bir sabah kardeşim işe giderken bir grup solcu tarafından öldürüldü. Morallim bozulmuştu. Bunun için Mamak'taki evimden ayrıldım. Amcamın Yenimahalle'deki evine gittim. Orada da Nuh Kılıçoğlu adındaki inşaat bo-

Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan'ın eşi Kren Erdoğan yakınlarına teselli edildi.

Öğretmenler, Doğan Erdoğan'ın cenazesini bugün morgdan alacak

• Kuştepe Lisesindeki törene izin verilmedi

İSTANBUL HABER MERKEZİ — Pazar günü öldürülen Kuştepe Lisesi Müdürü Doğan Erdoğan'ın cenazesi bugün saat 10.30'da Sultanahmet'teki Adil Tıp binasından alınarak memleketi olan Kars'a gönderilecektir. Okul öğretmenlerinin, (Devamı 7. Sayfada)

Meclisler toplanırsa yapılacak iş çok

• MECLİSTE: İşgüzarla ilgili gensorular ile petrol yasa değişikliği konuları var
• SENATO'DA: Ekonomiyi güçlendirme programı ile seçim yasa değişikliği görüşülecek

Ankara, (A.A.) — Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurulları bugün saat 15.00'de ayrı ayrı toplanacaktır.

Cumhuriyet Senatosu'nun bugünkü birleşiminde, AP Giresun Senatörü Hayrettin Erken ve arkadaşlarının önergesi üzerine açılan «Ekonomiyi Güçlendirme Programına ilişkin genel görüşmeye devam edilecektir. Bilindiği gibi, genel görüşmede AP ve CHP grupları görüşlerini açıklamışlardır. Bugünkü toplantıda Konuşan ve Milli Birlik Grubu adına konuşmalar yapılacak

SEÇİM YASALARINDA DEĞİŞİKLİKLER

Senato'da ayrıca, seçim yasalarında değişiklikler öngören yasa önerisinin ele alınması beklenmektedir. Seçim yasa önerisinin Cumhuriyet Senatosu'nda görüşülme süresi 21 Mayıs'ta sona erecektir. Bu nedenle, önerinin senato'nun salı, çarşamba ve perşembe günkü birleşimlerinde görüşülmesi gerekmektedir. Öneri bu süre içinde görüşüldüğü takdirde meclis'ten gelen şekliyle yasalacaktır.

GENSOBULAR OKUNACAK

Millet Meclisi'nin bugünkü birleşiminde çoğunluk sağlandığı takdirde, CDP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ile bazı AP'li üyelerin Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında verdikleri 4 ayrı gensoru önergesi okunacaktır.

Meclis'te ayrıca, Danışma Kurulu'nun geçen haftaki toplantısında hazırlanan özel gündem paketinde yer alan yasa tasarı ve önerileri görüşülecektir.

TASARI VE ÖNERİLER

Bu yasa tasarı ve önerileri şunlardır: 1 — 1785 sayılı Üniversite Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi (Devamı 7. Sayfada)

Türkes Mecliste değişiklik umuyor

• MHP LİDERİ YENİ SEÇİM HÜKÜMETİ ÖNERİYOR

Dental, (A.A.) — MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, hükümetin iflas ettiğini, bu iktidarın bir an önce çekip gitmesi yönünde önümüzdeki günlerde meclislerde gelişmeler olacağını ümit etmektedir. Yeni bir seçim hükümeti meydana getirilerek erken seçim ile demokratik çerçevede içinde bu ağır bunalımları sona erdirmek lazımdır» demiştir.

MHP Genel Başkanı Türkeş, Dental'de MHP 11 başkanlığı binasında dün düzenlediği basın toplantısında, hükümeti sert bir dille eleştirmiş, «Türkiye, her geçen gün artan anarşi, her ge-

(Devamı 7. Sayfada)

Yabancı petrol şirketleri ATAS'ın devir işlemleri için acele ediyor

• Mobil ve BP: Ya devir işlemleri çabuklaştırın ya da ilha' ettiğimiz petrolün parasını verin diyor

Mersin, (A.A.) — ATAS Rafinerisi ortağı yabancı petrol şirketleri, rafinerinin TPAO'ya devir işlemleri çabuklaştırılması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na son bir kez daha başvurdu.

ATAS Rafinerisi yöneticileri, rafinerinin düşük kapasite ile çalışması sonucu yabancı petrol şirketlerinin ayda 60 milyon dolar zarara uğradıklarını ileri sürdüklerini belirttikçe şöyle konuşuldu: «ATAS ortağı Mobil ve BP son bir kez daha Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na başvurdu. Yabancı şirketler, ya rafinerinin TPAO'ya devir işlemleri çabuklaştırın ya da ilha' ettiğimiz petrolün parasını verin diyor» (Devamı 7. Sayfada)

ECEVİT TUSİAD'ı MAHKEMEYE VERECEK

Ankara, (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit'in işadamlarının iflan ve demer yoluyla hükümete karşı yaptıkları tepkiler hakkında bugün yapılacak CHP grubunda geniş bir konuşma yapacağı bildirildi. Bülent Ecevit'in pazar günü temel atma törenleri için yaptığı gezi sırasında aynı gün işadamları tarafından yayınlanan bildiri ve demerlere gösterdiği tepki ilk konuşmadan son temel atmaya kadar giderek sertleşen bir tutum aldı. Ecevit, işadamlarının bildirisini hakkında gazetecilerle yaptığı sohbet sırasında «dünya'da böyle bir şey ilk kez oluyor» dedi. Ecevit (Devamı 7. Sayfada)

Çetin: TUSİAD'ın çıkışı o'umsuz etki yapmıştır

• Devlet Bakanı işverenlerin sorumluluk taşımasını istedi

İSTANBUL — İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mezunlar Cemiyeti tarafından Sheraton Otelinde düzenlenen «Türk Ekonomisi-79» konulu açık oturumunda konuşan Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, TUSİAD'ın duyurusu konusundaki bir soruyu yanıtlarken işverenlerin bu çıkışının olumsuz etki yarattığını belirttikçe «aslında çok güc ve herkesin sorumluluğunu bilmesi gereken bir ortamdan geçiyoruz. Biz, hükümet olarak bunun bilinci içindeyiz. Biz diyalogu sürdürmeye özen gösterdik. Sendikalarla işverenler diyalogu içinde sorunları tartıştık. Bu kadar yakın diyalogun içinde bulunan ve buna özen gösteren bir hükümet olarak, bu diyalogu sürdürmedikimiz söylenemez» dedi.

DIŞATIMDA BÜROKRATİK ENGEL AZALTILACAK

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mezunları Cemiyeti Genel Başkanı Prof. Dr. Yüksel Üken tarafından yönetilen «Türk Ekonomisi-79» konulu açık oturum dün Sheraton Otelinde yapıldı. Açık oturumda konuşan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin ulusal yarar ve ulusal bağımsızlık zedelenmeden her ülke ile ekonomik işbirliği yapılabilirliği belirterek sağlanan (Devamı 7. Sayfada)

Erbakan: "Müslümanlar birlik olursa Bahi kuyruğa girip kapıda bekler" dedi

• MSP LİDERİ LİBYA GEZİSİNİ ÖN TAMAMLADI

Ankara, (A.A.) — MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın Libya gezisini tamamlayıp, bugün Türkiye'ye dönüşünün beklenildiği bildirilmiştir. MSP Genel Merkezinde yapılan açıklamaya göre, Devlet Başkanı Muammer El Kaddafi'nin davetlisi olan Erbakan, dün gece Libya Halk Sarayında «İslamın Birliği ve Yeni (Devamı 7. Sayfada)

Sosyal-İş 1 Mayıs tutuklularının bırakılmasını istedi

• SALIVERİLMENİN VAKIT GEÇİRİLMEDEN YERİNE GETİRİLMESİ TALEP EDİLDİ

Ankara, (ANKA) — Sosyal-İş Sendikası tüm, 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını istemiştir.

Sosyal-İş Sendikasının üç gün süren yönetim kurulu toplantısından sonra, alınan kararlar dün bir demerle kamuoyuna açıklanmıştır. Sosyal-İş Sendikasının açıklamasında şöyle denilmiştir:

«1 Mayıs 1979'un İstanbul'da 1 Mayıs Alanında yapılması gerekliliğini, işçi sınıfımızın ve emekçilerin mücadelesinde kararlılığın önem taşıdığı gündümüzde bu kararlılığa biderlik etmenin işçi sınıfı karşısında tarihî bir sorumluluk olduğu gerekçesine dayandırılan DİSK Genel Başkanı ve yöneticileri arkadaşların tutumlarını takdirle ve kıvançla belirtir, bu nedenlerle, tutuklu olan konfederas-

(Devam Edecek)

Devletleştirmeler seçimden sonra Iran devrim hükümeti kapitülasyonları kaldırdığını bildirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

TAHRAN — İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti, devrim konseyinin de onayı ile İran'da kapitülasyonların kaldırıldığını ilan etmiştir.

Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, 13 Ekim 1964 tarihinde yürürlüğe giren bir kanunla Amerikan askeri danışmanlarına tanınan imtiyaz ve ayrıcalıklar kaldırılmıştır.

İran'da ekonominin devrim sonrasında yeniden bir canlanma dönemine girdiği ve devletleştirme konusundaki kararların kurucu meclis seçimlerinden sonra bırakıldığı bildirilmektedir.

Şah döneminde günde 6 milyon varil olan ham petrol üretiminin günde 4 milyon varile düşürülmesine rağmen, ülkenin bundan bir kaybi olmayacağı belirtilmektedir. Buna neden olarak İran'ın geçitlimiz yıl 10 milyar dolar harcayarak silahlanmaya bu yıl bütçesinde yer vermediği ve lüks tüketim malları ve otomobil ithalının yasaklanmış olması gösterilmektedir.

Bu arada İran geçit devrim hükümetinin en önemli sorunlarının başında, 1 milyon kişiye varan işsizliğe bir çözüm bulma konusunun geldiği belirtilmektedir. Ayrıca bir çok iş kolunda da işçilerle işverenler arasında ilişkilerin gergin olduğu belirtilmektedir.

İDAMLAR DÜRDÜRÜLDÜ

İran'da İslam Devrim Mahkemelerinin savcılıklarına bir stikiller yollayan Ayetullah Humeyni bundan böyle ölümlü cezaların kaldırılmasını ve idamların durdurulmasını istemiştir.

Bu arada batılı haber alma servislerine dayanan «Daily Telegraph» gazetesi, FKÖ'nün, seçkin birliklerin den birini, SAVAK artıklarına karşı Humeyni'nin emrine verdiğini yazmıştır.

ÇKP halkın denetiminde değilmi!

Pekin (ANKA) — Çin Halk Kurtuluş Ordusu Gazetesi'nde, Pekin Askeri Birlikleri Sekreteri toplantısından sonra alınan kararla ilgili olarak çıkan bir raporda, Çin liderlerinin ne tür örnek olmaları istendi.

Gazetede, bazı parti hücrelerinde «anormal» bazı sorunlar olduğunu yazdı. Liderlere bazı ayrıcalıkların verilmemesi doğal olduğunu da kaydeden gazete, buna karşın liderlerin de kendilerini kitlelerin denetimine açık tutulmaları istendi.

Pekin Askeri Birlikleri Sekreterleri Toplantısında ayrıca parti kurallarına uyulması için alınan bazı kararlara da gazete yer verildi. Bu kurallar arasında, liderlerin kitlelerin demokratik denetimine açık olmaları bir sistemin getirilmesi de bulunmaktadır.

Cyrus Vance Salt. 2'nin bazı önemli noktalarını açıkladı

Washington, (A.A.) — ABD Dışişleri Bakanı Vance, üzerinde ilke olarak görüş birliğine varılan (Salt-2) anlaşmasının Amerikan Kongresinde kabul edilmemesi halinde bu anlaşmaya ilişkin görüşmelerden yeniden başlamaya olanak bulunmadığını söyledi. Vance, Salt-2 anlaşmasında yer alan önemli noktaları özetle şöyle sıraladı:

• İlk kez her iki ülkenin nükleer gücünün tavanı sınırlandırılıyor.

• Yine ilk kez tarafların sadece nicelik yönünden değil fakat nitelik yönünden de nükleer güçlerini azaltmalarını öngören hükümler bulunmaktadır.

• Anlaşma hükümleri arasında, anlaşmada belirlenen önlemlerin yerine getirilip getirilmediğini araştırmaya elverişli maddeler vardır.

Vance, anlaşmanın, hazırlan ortamlarında Viyana'da Carter ile Brejnev arasında imzalanabileceğini söyledi.

Tennessee Eyaletinin Cumhuriyetçi Senatörü Howard Baker ise şimdiki biçimi ile Salt-2 anlaşmasının senatonun onayını alamayacağını bildirdi.

Baker, anlaşma metni üzerinde başkanın bazı değişiklikler yapmasını istediklerini, başkanın böyle bir değişikliğe yanaşmaması halinde de bu değişikliklerin senato da yapılabileceğini duyduklarını söyledi.

Mısır, İsrail'le ilişkilerini sa dırılarına rağmen sürece

★ SUUDİ ARABİSTAN'IN ABD'DEN
UÇAK SATIN ALMAKTAN
VAZGEÇMEYECEĞİ AÇIKLANDI

New York (A.A.) — Mısır Devlet Başkanı «New York Times»a verdiği demeçte, İsrail'in Lübnan'daki son girişimlerinin ve Batı Şerif'de yerleşim merkezleri kurmayı sürdürmesinin «Güçlükler ve gergin bir hava yaratıyor» ancak kendisinin, bundan dolayı, İsrail ile normal ilişkiler kurmayı durdurmayacağını belirtmiştir.

Sedat, Suudi Arabistan'ın Mısır'a ayrılan Amerikan F-5E avcı uçaklarının parasını ödemesi durumunda, televizyon aracılığıyla doğrudan doğruya Amerikan halkına başvurarak «Bu uçakların parasını ödemesini isteyeceğimi» eklemiştir.

Enver Sedat, öte yandan, Suudi Arabistan'ın 60 adet Amerikan F-15 uçağı almakta vazgeçmeyi ve Fransız «Mirage 2000» uçakları almayı tasarladığını belirtmiştir.

Bu arada Suudi Arabistan Baş-

Mısır ve İsrail birlikleri Sina'da yanyana geliyor.

bakan Yardımcısı ve Vefaht Prensi Fahd, Fransız «Mirage-2000»lerden almak için Amerikan «F-15» uçaklarından vazgeçmesinin ülkesi için söz konusu olmadığını söylemiştir. Ancak Fahd, «Suudi Arabistan, Mirage aldığı takdirde buna geçmek zorunda» de sözlerine eklemiştir.

MISIR DELEGESİ MANİLA'DA
KONUŞTURULMADI
(UNCTAD)'nın Manila'da devam eden beşinci dönem toplantısında konuşmak isteyen Mısır delegesi, Afrika grubunun sert tepkisiyle karşılaştı ve Mısırli delegenin yerine Tanzanya delegesi geçirilmiştir.

DIŞ BASINDAN SEÇMELER

UNIDO'nun yeni bir el kitabı

Birleşmiş Milletler Sınal Kalkınma Teşkilatı'na (UNIDO) hazırlanan Endüstriyel Yaşılabilirlik Etüdü'nün Hazırlanması Kitabı yayımlanmıştır. Elkitabının önsözünde UNIDO İcra Direktörü Dr. Abd-El Rahman Khane kitabın amacını şöyle anlatmaktadır.

«Lima Deklarasyonu ve Ey lem Planı'nda belirtildiği gibi gelişmekte olan ülkelerin 2000 yılına dek dünya endüstriyel üretiminin % 25'ine sahip olmaları uluslararası topluluğun kesin amacıdır. Diğer düşüncelerin yanı sıra bu çaba kanımca gelişmekte olan ülkelerin, gelişmiş olan ülkelerle endüstriyel kapasitelerinin yeni dağılımı konusunda başarılı bir biçimde müzakere etmek yeteneğine ve en az eşdeğer önem taşıyan bir başka unsura, bu ülkelerin kalkınma amaç ve hedefleri ile uyumlu yatırımları seçmelerine de dayanmaktadır. Bu nedenle gelişmekte olan ülkelerin, yatırımların yer aldığı çerçeveyi oluşturan kalkınma strateji ve politikalarını sürdürmeleri zorunludur. Toplumsal amaçları ve ekonomik gelişmeyi gerçekleştirecek kit insan ve sermaye kaynaklarının optimum kullanımını sağlamak için bu çerçeve uyarınca sıhhatli endüstriyel projeler seçilmelidir.

UNIDO, Endüstriyel Yaşılabilirlik Etüdü'nün Hazırlanması Elkitabını yayımlamakla gelişmekte olan ülkelere, teknik, finansman ve ekonomik açıdan güvenilir projelerin hazırlanmasında yardımcı olacak bir araç sunmak amaçındadır. Bu Elkitabı ile deneyimlerin gösterdiği gibi geçmişte tamamlanmamış olmasının yanı sıra yeterli bir biçimde de hazırlanmış olan endüstriyel yaşılabilirlik etüdü'nün standart dizaynuna da bir katkıda bulunulmaktadır.

Bu Elkitabı, Proje Değer-

BM Bülteni

lendirmenin Ana Kuralları kitabıyla birlikte kullanılmaktadır. Her iki yayın da, proje hazırlama ve değerlendirme gibi güç bir görev için bir yaklaşım oluşturmaktadır, bu yaklaşımın Lima hedefine ulaşılması ile ilgili tüm kişiler tarafından kabul edileceği ümit edilmektedir.

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ
GÜNLÜK YAYIN ORGANI

PEKİNLİ LİDERLERİN ARTAN İŞTAHLARI

ABD stratejik silahların sınırlandırılmasıyla ilgili olarak Sovyetler Birliği'yle bir anlaşma imzalanmasına karşı çıkanların, Birleşik Devletler'in SSCB'yi hedef alan silahlarını İran'dan sökmek zorunda kalması nedeniyle başlattıkları kampanya devam ediyor ve hızlanıyor. Şimdi de bu kampanyanın ardında, Çinli Amerikan askeri habercilerin faaliyetlerine çekme amacı taşıyan açık bir sondaj yapıyor.

Ancak, geçenlerde Den Syaopin'in, CHC topraklarında Amerikan casusluk merkezleri kurulması olasılığı konusunda ABD Kongre Heyeti üyelerine verdiği yanıt, soygideğer senatörleri biraz şaşırttı. Onlar

İşgücü birikimi artacak

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun (ECO) yaptığı bir araştırmaya göre, büyük ölçüde 1950'ler sonlarındaki nüfus patlaması nedeniyle başlıca Batı Avrupa ülkelerindeki işgücü birikimi hızlanarak artmaktadır. Artışın bir başka nedeni de, Birleşik Dünya Savaşı sonrası ve sonrasındaki düşük doğum oranı nedeniyle 1985'e kadar olan dönemde emeklilik yaşına ulaşacakların alışılmamış ölçüde az olmasıdır. Bir üçüncü nedenle toplam işgücü içinde kadınların payının sürekli artmasıdır.

İŞVEÇTE ÇALIŞILIR
NÜFUS ARTMIYOR
Özellik Batı Avrupa ülkelerinin toplam çalışabilir nüfusu-

nun 1975-1985 arası dönemde % 0,7 artması beklenmektedir. 1965-1975 döneminin % 0,5 oranına göre hız kazanan artış işveç dışında tüm ülkelerde sürülecek, söz konusu ülkenin çalışabilir nüfus artış oranı ise sıfır olacaktır.

1975-1980 döneminde Batı Avrupa'nın 15-44 yaş grubu büyüme hızı yükselirken, 45-64 yaş grubu hızı ya çok yavaş artacak, ya da düşecektir. Ne var ki 1985'e kadar olan bir sonraki beş yıllık dönemde bir bütün olarak ele alındığında Batı Avrupa nüfusu yaşlanmaya başlayacaktır; toplam çalışabilir nüfus artışı 7,7 milyon olacaktır ama, artışın yarısından çoğunu 45-64 yaş grubu oluşturmaktadır.

Ele alınan beşer yıllık iki yaş grubunun göreceli önemlerinin büyümesine berrak bir biçimde değişiminin nedeni doğrudan Federal Almanya ve İtalya'daki yaş yapısının değişiminden kaynaklanmaktadır.

İSTİHDAM OLANAKLARI

Son yılların işgücü pazarlarına getirdiği Yapısal ve Kurumsal değişiklikler nedeniyle, 1960'ların alışılmamış ölçüde düşük işsizlik oranı artık bir daha geri gelmemek üzere geride kalmıştır. 1985'e kadar ortaya çıkacak işgücü artışı karşılama için tarım dışı kuruluş sektöründe yaratılması gereken üretim artışı ülkelere göre % 4 ile 5,5 arasında değişmektedir. Avusturya'da % 8'i bulmakla, İrlanda'da bu değeri de aşmaktadır. Oysa, bu ülkelerin tarım dışı sektör üretim artışı gerçekleştirmeleri 1973 - 1977 döneminde % 2'nin altında kalmış, kimilerinde ise gerileme görülmüştür. Dolayısıyla istihdam artışı tahminleri pek iç açıcı değildir ve işsizliğin durgunluk öncesi dönemi, yani 1973-1974 düzeyine indirilmesi söz konusu değildir.

Suriye, Golan tepeleriyle Filistin'in değiş-fokusunu reddetti

Beirut (A.A.) — Suriye Dışişleri Bakanı Abdülhalim Haddam, İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'ın, Suriye ile bir «barış anlaşması» karşılığında İsrail'in Golan tepelerinden çekilme önerisini reddetmiştir.

Beirut'ta «Monday Morning» verdiği demeçte Haddam, «Kim barıştan söz etmek isterse, işe Filistin halkının özgürlüğüne haklarından başlamalıdır» demiş ve «Filistin'in Golan ile değiş tokuş edilemeyeceğini» belirterek şunları söylemiştir:

«Suriye'yi, Camp David teslimiyet politikasına sürüklemek için O'na Lübnan'da tuzak kurabileceğini kimse hayal etmesin. Lübnan bölünmez. Lübnan'da çeşitli taraflar birbirinden ayrılarak ucuca ucuca, Lübnan'ı kardeşlerimiz bir konuda birleşebilir. Ülkenin bütünlüğü, Suriye de, Lübnan'ın bütünlüğüne korumayı üstlenmiştir ve Arap ulusu, Lübnan'ı bölme girişimlerini doğrudan ya da dolaylı olarak ezecektir.»

Sovyet-Japon görüşmeleri başladı

Tokyo (ANKA - DPA) — Japonya ile Sovyetler Birliği arasında Tokyo'da ilk görüşmeler başlamıştır.

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Yardımcısı Nikolai Firuyin ve Japonya Siyasal İşleri görevli Dışişleri Bakanı Yardımcısı Masuo Takashima başkanlığındaki ilk ülke heyetlerinin uluslararası ve ikili sorunlar yanında Çin-Hind'deki durumu ve Kurl Adaları konusunu görüşecekleri bildirilmektedir.

Geçen Ağustos'ta yapılabildiği bildirilen görüşme, Japonya'nın Çin Halk Cumhuriyeti ile «Doğruk ve İşbirliği Anlaşması» imzalaması üzerine ertelenmişti.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

Alkol tüketimi

Alkolü içkiler bugün her zamankinden daha kolay bulunuyor. Üretim artıyor. Fiyatlar da genellikle yüksek değil. İşte bunlar alkolizm ve alkolle bağıntılı sorunların dünya çapında artışının başlıca nedenleri. Alkol bağıntılı sorunlar deyince de ilk akla gelenler absenteizm, suç ve hepsinden önemlisi sarhoş sürücülük.

Bu alkol bağıntılı sorunlar çözümlene hızla artıyor ki yalnızca dünyanın başta gelen toplum sağlığı sorunları arasında yer almakla kalmıyor. Üçüncü Dünya'nın ekonomik gelişme hızını bile tehdit ediyor.

Örneğin, Şili'de sağlık ve psikiyatrik hizmetler bütçesinin yaklaşık % 30'u alkol bağıntılı sorunları olan hastalara harcıyor.

İngiltere'de alkolizm nedeniyle hastahane yatanların sayısı son 25 yılda 20 kat artmıştır.

Honduras'ta içki ile ilgili sorunlar kırsal nüfusun yaklaşık % 65'ini etkilemekte. «Kampesinoların» büyük bölümünün gelirlerinin üçte birini içkiye yatırdıkları bilinmektedir.

Kuveyt'te 1965-1975 arası dönemde karayolu kazaları üç katına çıkmıştır ki bunda en büyük neden sarhoş sürücülük.

Birleşik Krallık'ta içkiden kaynaklanan harcamaların (sağlık, psikiyatrik ve toplum sal) yılda 43 milyar dolara ulaştığı tahmin edilmektedir.

Venezuela'da trafik kazaları ölüme yol açan nedenler arasında beşinci sırayı almakta, olayların % 38-60 arası bölümü de alkolle bağıntılı olmaktadır.

Yugoslavya'da 1972 yılında psikiyatri kliniklerine yatırılan tüm erkek hastalardan yarısına alkolizm teşhisi konulmuştur. Fransa'da tüm kliniklere yatırılan erkek hastalarda ise oran % 25-45 arasındadır.

Zambiya'da yapılan bir otopsi araştırması, trafik kazası kurbanlarının kanında yüksek düzeyde alkol bulunduğunu göstermiştir. Bunlardan % 27'sinin etanol düzeyi 1000 g. kanda 0,8 g. üzerinde, üçte ikisinde ise 2 g. üzerinde idi.

Alkol bağıntılı sorunlar artık dünyanın başta gelen toplum sağlığı sorunları arasında ve yalnızca sanayileşmiş ülkelerde değil, içki ile ilgili sorunların boyutları ve ciddiliğinin yeni yeni kavranmaya başlandığı gelişmekte olan ülkelere de hızla büyümektedir. Tüm ülkelere bir uyarı niteliği taşıyan Dünya Sağlık Örgütü (WHO) raporu, alkol bağıntılı sorunların sosyo-ekonomik gelişme önünde bir engel olduğunu vurgulamaktadır. Rapor, alkolizmin yaygınlaşmasını «biyeyin yapısından gelen» nedenlere bağlayan klasik açıklamayı reddederken nedenin doğrudan doğruya içki içme olgusuna yakınlık olduğunu heri sürmektedir.

Örneğin, alkolü içkinin zor bulunduğu savas yıllarında, Fransa'da siroz nedeniyle ölümler sayıları hızla bir düşüş göstermiştir. Tüm Fransa'da sirozun yıl açtığı ölümler orta yaş grubuna giren erkeklerde % 50 dolayında azalmıştır. Vesika sisteminin daha sıkı bir biçimde uygulandığı Paris'te ise düşüş oranı % 50'nin üzerine çıkmıştır. Ancak, savaş sonrası alkolün piyasada bollamasıyla birlikte siroz sonucu ölümlerde aynı hızla bir artış gözlenmiştir.

Gelişmekte olan ülkelere ağırlık veren rapor, temel sağlık düzeyindeki ucuza tedavilere ve özellikle de tedavi yerine önlemeye ağırlık verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. WHO danışmanlarından Prof. Griffith Edwards'a göre tip otoriteleri önleme tezi duyduklarında kibarca başlarını sallayıp, tüm kaynakları tedavie yönelmekte ve hasta tedavisini sürdürmektedirler.

«Bu yıl doktorun sürekli iş sahibi olmasını sağlar ama iyi bir toplum sağlığı yöntemi olmadığı ortadadır.»

Tipki bir alkolizm sorununu yadsıması gibi ülkelere de, diyor Prof Edwards, genellikle çok geç oluncaya dek ulusal içki sorunlarını yadsıma eğilimi vardır. Ancak durum artık değişmektedir. Onyıtlı gelişmekte olan ülkelerin uzmanlarına yantılandırılan bir anket, sorunun WHO'nun derhal daha etkin bir çabaya girişmesini gerektirecek ciddiyet ve boyutlara ulaştığını gösteren yeterli kanıt bulunduğunu göstermektedir.

KISA KISA

LONDRA — Eiton John 4. numardaki aylarda Sovyetler Birliği'ne turneye çıkıyor.

İSLAMABAD — Butto'nun cesedinde otopsi yapılması istediği reddedildi. Butto'nun idamdan önce hücrelerinde öldürüldüğü iddia edilmişti.

ROMA — Ücret anlaşmazlığı nedeniyle İtalya'da 2 milyon işçi bugün 24 saatlik greve gidiyor.

NEW YORK — Güney California'da ve Teksas'ta benzin istasyonlarının yüzde 80'i hafta sonu kapalı kaldı. Kansas, Illinois ve Georgia'da ise istasyonların yüzde 50'si hafta sonu açılmadı.

BONN — Federal Almanya Ekonomi Bakanı önümüzdeki sonbahar ve kış yakıt sıkıntısı olasılığı bulunduğunu açıkladı.

TOKYO — Japon Hava Yolları yakıt sıkıntısı nedeniyle 23 uluslararası seferini iptal etti.

SAN SALVADOR — Fransa ve Venezuela Büyükelçiliklerini ellerinde tutan gerillalar yeni taleplerde bulundu.

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Burjuvazi destek için Şövenizme prim verir

KAPİTALİZM İÇİ LIBERALİZM VE SÖMÜRGEÇİ TAHAKKÜM

Bu ideolojiye sadece sömürgeci-lik bir istisna teşkil edecektir. Devletler arası eşitlik, Devletlerin özgürlüğü, uluslararası meşruiyet ancak "uygar" Devletler için hüküm ifade eder. Diğerleri için, soyutluk, köleleştirilme, oğlan seyletme ve kâr peşinde koşmak, toprakları paylaşmak, doğal zenginlik kaynaklarını ele geçirmek için büyük Devletler arasında rekabet gibi çeşitli nedenleri olabilir. Burjuva demokrasileri arasında cereyan eden bütün bu olaylar aslında feodal beyler arasında cereyan edenlerden pek de farklı değildir ve hem vahşi kapitalist Hristiyanlaşma şeklinde dind bir mazeret hem de uygarlık götürmek gibi ilâh bir gerekçe bürünmektedir.

Fakat, çağın iç hukukundan farklı olarak, kapitalist burjuvazi (halkların da desteği ile) uluslararası hukukta iki ayrı düzey kabul etmektedir: uygar milletler için, egemen Devletler topluluğunda, eşit ve özgür hakları; "uygar olmayan" milletler için, sömürge, vesayet ve-

ya himaye gibi çeşitli adlar altında alabildiğine haksızlık ve eşitsizlik. Hakların süjeleri sadece uygar Devletlerdir; uygar olmayan Devletler haklara ancak konu olabilirler.

Bu dönemde sadece Amerikan hukuk tekniği, sömürge tahakkümü ve biçimsel demokrasi sisteminin ağırlıklı liberalizm teknikleri ile kamufle olmaya çalışmıştır.

Örneğin, Küba üzerindeki Amerikan hakimiyeti 16 ve 25 Şubat 1901 tarihli "serbest bir anlaşmanın sonucudur. İşte bu anlaşmanın hükümlerinden bazıları:

•BİRİNCİ MADDE. — Küba Cumhuriyeti bu belgelerle, gerekli süre için ve kömür depoları veya deniz üsleri tesis etmek amacıyla Amerikan Birleşik Devletlerine Küba adasının sınırları dışında tespit edilmiş olan kara ve deniz sahasını "eksteralar" 1. Guantanamo'da...

MADDE 3. — Amerika Birleşik Devletleri, Küba Cumhuriyetinin yurtdışı üzerindeki kesin egemenliğinin devam ettirilmesi kabul ederse de, Küba Cumhuriyeti de buna karşılık, sözü geçen bölgeleri işbu anlaşma hükümleriyle...

• Bu dönemde sadece Amerikan hukuk tekniği, sömürge tahakkümünü biçimsel demokrasi sisteminin ağırlıklı liberalizm teknikleri ile kamufle olmaya çalışmıştır

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

— 10 —

UHSK'ya bağlı göreceli olarak önemli sayıda örgütü ilişkide bulundugumuz ve UHSK'ya bağlı hemen hemen tüm örgütlerin DSF'ye bağlı örgütlerle ilişkide bulundukları dikkate alınır, bu tutum daha da açıklanamaz bir görünüme bürünmektedir. Oysa, DSF ile UHSK arasında normal ilişkilerin kurulmasından dünya işçilerinin ve özellikle de uluslararası dayanışmaya en çok gereksinim duyanların çok kazançları olurdu. Bu eksiklik, işçilerin büyük özenlemleri altına ulaştırma savaşını büyük ölçüde güçsüz bırakmaktadır.

Bu nedenle, dünya sendikal örgütlerinin taşıdıkları sorumluluğun tam bilginde olarak, UHSK yönetimiyle ilişki kurma dânişimiz kardeşçe yeniliyor.

DİK'in kısa bir süre önce yapılan kongresi, dünya sendikal hareketinin yenileşmesine, yeni bir yapıya kavuşturulmasına ilişkin önemli sorunları gündemlerinin ağırlıklı noktasına koydu. Sendikal hareketin değişik bileşenlerinin olduğu gibi bu sorunlar bir de ilgilendirdiği için, Kongrenin vardığı sonuçlara ve önerilerine büyük bir dikkat gösterdik. Elbette fark hırları ve görüş ayrılıklarını göz önüne aldık, fakat bizim tavaylarımızla birleşen önemli noktaların varlığını da saptadık. Önemli olmak arzusunda ve bu nedenle, dünya sendikal hareketinin yenileştirilmesi, birlik konusunda DİK'te birleştirilmiş noktaları ağırlıklı olarak tartışıyoruz.

DİK kongresinin, bizimkilerle birleşen önerilerine katılıyoruz:

1 — Ortak politikaları ve stratejileri tanımlamak için ortak bir çaba göstermeye hazırız.

2 — Tüm işçiler için özel olarak önemli kabul edilen ve birliğe seçilecek belirli bazı alanlar-

da böylece birlik arayışına hazırız.

3 — Sonra, ortak politika ve stratejilerin ortaya çıkarılacağı alanlarda somut ortak eylem ve işbirliği programlarının oluşturulmasını ve yaşama geçirilmesini öngörmeye hazırız.

4 — Kitalar düzeyinde, bazı ülkelerde ve sektörlerde sendikal eylemlere ve politik, ekonomik, toplumsal durumların çözümlemeleri birlikte tartışmaya hazırız.

5 — Bu süreç, çalışma belgelerinin değiş-tokuşuyla ve der çalışma seminerleriyle girmeye hazırız.

6 — Dünya sendikacılığının yenileştirilmesi ve yeni bir yapıya kavuşturulması için elverişli koşullar yaratmak amacıyla, diğer sendikalarla birlikte bir ilişki, görüş değiş-tokuşu ve işbirliği merkez oluşturulmaya hazırız.

7 — Uluslararası şirketlere karşı eylem amacıyla ortak bir sendikal merkez kurulması üzerine tartışmaya hazırız.

8 — Böylece, yeni sendikal yapıları oluşturabilecek bir sendikal yenileşme dinamiği yaratmaya hazırız.

9 — 10 Ocak'ta Brüksel'de yaptığımız görüşme sırasında DİK'e söylediklerimiz bunlardır.

Kanımızca, nitelik ve nicelik olarak önemli ölçüde ortak nokta söz konusudur. Bugün, başımsız olan ya da hangi üst örgüte bağlı olursa olsun birçok sendikal örgütün, bu önerileri ilgilyle karşıladıklarından emin olduğumuzu eklemek istiyoruz.

Buradan böyle somutlaştırma süreci başlayabilir. Bizce yalnızca bir koşul vardır: Bu süreçte katılmak isteyen hiç kimseye karşı da- ha baştan ayrıcalık yapılmamalıdır. Yoksa, ne denirse denir, geçmişin köhnemiş şemalarına bağlı-

kalınır ki, bu da yenileşme anlayışıyla çelişkilidir ve girişim yoluna maz.

Kesin olarak dünya sendikal hareketinin yenileşmesine çalışmak arzusundayız. Bu anlayış içinde Kongre ölümlü, dünya sendikal hareketinin birliği, yenileşmesi için boliren olanakları incelemek amacıyla bu süreçle ilgilenen tüm sendikal örgütlerin katılacağı bir ilk forumun toplanması önerisini getiriyoruz. Kongre bu öneriyi ilgilie değer bulursa, vakit geçirmeden bu forum hazırlığı için tüm ön yoklamalara girişebiliriz.

Politika ve Eylem Belgesi'nde belirtildiği gibi, "DSF, bu yenileştirmeyi ilerletmek için gerekli her türlü girişimde bulunmak ve işçilerin çıkarları doğrultusunda olmak koşuluyla, ayrımsız tüm eş örgütlerden gelecek her türlü girişime katılmak istediğinde olduğunu ilan eder. DSF, istisnasız olarak istekli olan tüm örgütlerle, işbirliğinin, eylemin ve birliğin örgütlenmesi yolunda daha esnek ve daha etkili yeni biçimler aratır, bulmak için tartışmaya, araştırma ve görüşmeleri ele almaya hazırız."

Bizimle daha sıkı bir işbirliği ne girmekte tereddüt eden ya da ilişkiye bulunmak dahil istemeyen bazı sendikal ortaklarımız bizim kendilerinden değişik olduğumuzu, bazı konularda görüş, yöntem, eylem ya da ifade biçimleri açısından ayrışmalarımızın bulunduğunu öne sürerek böyle davranıyorlar. Onların istedikleri gibi olmadığımızdan yakınıyoruz. Biz ise, başkalarına kendimiz model olarak gösterme iddiasında değiliz. Ve bu bunu, normal ilişkilerin kurulması ya da ortak eylem için bir önkoşul olarak getirmiyoruz. Biz DSF'ye, yani sınıf ve kitle dünya sendikal örgütüydü ve birliktin yanayız.

(Devam Edecek)

• Halkların manevî etkisi savaşların insancillaştırılmasını öngören antlaşmalarla incelemeler kaydedilmesini sağlamaktadır;

İleri uyarınca işgal ettiği sürece, Amerika Birleşik Devletleri ne sözü geçen bölgeler üzerinde mutlak hükümler hakkını lera etmek ve kamu yararı gerekçesiyle bu bölgeler içinde bulunan tüm toprak veya diğer gayrimenkulleri satın almak veya istilâk etmek suretiyle malklerinin zararını tamamen tazmin etmek şartıyla iktisap etmek hakkını tanırlar (bunun koşulları iki hükümet tarafından bilâhare kararlaştırılacaktır.)

Kapitalist Devletler arasındaki ilişki, Devletler hukuku, to egemenliklerin burjuva demokrasi rejimine geçişin etkilerine çeşitli biçimlerde maruz kalmıştır.

Burjuva Devletler hukuku ve burjuva demokrasi

Ulusal egemenlik fikri hükümdarın egemenliği fikrinin yerini aldı, halkların ilgisini çektiği savaşlar hakları adına yürütülmeye başlandı, zorunlu askerlik ve seferberlik profesyonel orduların yerini tuttu. Uluslararası belgeler parlamentonun onaylanmasına bağlandı ve görüşme veya şiddet dip loması asgari bir hak desteğine muhtaç Devlet organları tarafından yürütülür. Uluslararası hukuk ile hukuk arasında da yönlü bir alışıverişe tanık olmaktadır.

a) Halkların manevî etkisi, savaşların insancillaştırılmasını öngören antlaşmalarla incelemeler kaydedilmesini sağlamaktadır;

b) Devletler hukuku konusunda ger iet bir anlayış to demokrasiyi aedelemektedir.

Burjuvazinin, girişimlerine halkın desteğini kazanmak için sovenizme prim vermesi, egemen sınıfın dayanışma iddi alarına milliyetçi bir kılıf geçirmek suretiyle to hukuku etkiler. Böylelikle ger iet baskı yasaları "ulusal birlik" etkilerinden yararlanmak olanağını bulurlar.

Dis güvenlik gerekleri to baskı yasalarını, vatandaş haklarının kısıtlanmasını, meşruiyetin askıya alınmasını haklı göstermek için sahha bir mazeret olarak kullanılır: 1938-39 yıllarında komünizmi sindirmek ve etmek amacıyla çıkarılan "milli savunma" kararnamele- ri, 1950 yıllarında Devletin dis güvenli-ğinin ihlal edildiği bahanesiyle demokr atik hareketlere karşı açılan davalar bu- nun örnekleridir.

Devlet Cumhuriyetinin ilk zamanla- rında, askeri sovenizme kıskırtılı Cum huriyete karşı komplo yaygalarının nasıl General Boulanger'in darbe te-gebbüsüne ve Dreyfus olayına yol açtığı da herkesçe bilinmektedir.

Sivilere yüklenen fikir suçlarını yar- gılamak için askeri mahkemeleri yetkili kılan yasalar da aynı temele dayanır: "askiyönetim" yasaları ve kararnamele- ri de aynı kaynaktan beslenir. Burada sa- dede "Devlet Güvenlik Mahkemeleri" ya- sasının gerekçesinden bir bölümü hatırlatmakla yetinelim:

"Yüksek yeraltı savaşının teknikleri- ni ortaya çıkması sunu ortaya çıkar- mıştır ki (olduğu gibi aktarılmıştır), bir Devletin başka bir Devlete saldırının yeni bir biçimi, o Devlete saldırının politik planda taarruza geçmek, tarihî deneyler ayrica sunu da göstermiştir ki, bir Devletin içindeki gücünü asaltan her şey başka bir Devletin saldırılarını kı- skırtacak niteliktedir:

Devletler hukukunun muhteyası- nın iç hukukun muhteyasına etkilendiği açıktır: hükümdarların egemenliklerini düzenleyen bir Devletler hukuku, hükümdar kapitalizmi olduğu zaman da halkın öalemleri ile çelişkiye düşebilir. Bu hukuk ancak, "Akit tarafların", halkın yapılarını benimsenmesi ola- sılığında karşı garanti altına alınmaları şartıyla yasayabilir. Kuşay Atlantik Antlaşmasının ünlü 6'ncı maddesi ve- ya Amerikan Devletleri Charterinin hükümleri bunun en çarpıcı örnekle- ridir: diğer Devletlerin "güvenlikleri" için bir Devletin to lilerine müdahale hakkı aşıkça tanınmıştır. İçerde sosyal hakları kısıtlama politikasına gerekçe olarak dis tehlikelere birlik ve ber- berlik içinde karşı koyma zorunluluğu- nun gösterildiğine sık sık tam olun- mıştır. Uluslararası ilişkiler için den- gest ilişkileri olarak görüldüğü veya öyle gösterilmek istenmiştir. Da Ganiyle "vurucu kuvvet" (force de frappe) ve nükleer silahları yaygınlaştırma poli- tika da, belli bir uluslararası ilişki- ler anlayışı ile (Moskova antlaşmasını im- zalamayı reddetmek) millî gelirin ta- keller tarafından müsadereine maza- retler hazırlama arasındaki ilintinin parlak bir örneğidir.

Buna karşılık, barış içinde birliğe yaşamaya dayanan Devletler hukuku- na kaydedilen ilerlemeler, anti-komün- ist baskının bahanelerini çürütmekte, sıra komünizmin bir "iş saldıru" ola- rak yorumlanmasına imkân bırakma- maktadır.

(Devam Edecek)

TIRMIK

Aydn Engin

Bir başka yol vardır

Gazetelerimizde boy gste- ren o tam sayfa ilanları oku- yor musunuz? Hani şu TUSİAD tarafından hazırlandığı açık- lanan, "mesaf" adı takılan i- lanları?.. Ezer siz de bilzele- yin göz atıp geçmiştiniz köti. Bir arkadaşımız uyarınca gör- dük. Bir baktık. Sonra bir da- ha ve dikkatle baktık. Sonra şöyle satır satır okuduk.

Aman! o ne inçler öyle! Sanayi ve İşadamlarımızın ya da daha kestirme bir de- yim ile tekelci elebaşlarımız- ın üst danışma organı TUSİ- AD neler döküyor!

Sizin de okumadan geçmiş olmanız endişesiyle tam say- falık kocaman ilanda yeniden çerçeve içine alınan ve böyle- ce altı bir kez daha çalınmış olan bir bölümünü aynen bu- raya da aktaralım :

"Biz Türk Özel Sektörünün ilçileri olarak beyan ederiz ki: Ulkemiz hürriyetçi demok- rast içinde refaha gittirecek temel güç hür tegebbüsdür:

Kişiyi, her zaman daha çok ve daha verimli çalışmaya sevk etmiş olan hür tegebbüs.

Çağımızın ıleri toplumları refaha hürriyet içinde yalnız bu yolla erişmişlerdir.

Bir başka yol yoktur. İy mi? Herifler gözümüzün içine baka baka, işte aynen böyle söylüyorlar: Bir başka yol yoktur!

Cevap verelim: Nahi yoktur! "Çağımızın ıleri toplumları" deyince nereleri anlaşıyor? E- ger bakan gözler kör değilse, kulaklar sağır değilse bir çı- pıda sayılır bu liste: Sovyet- ler Birliği, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Macaristan, Kü- ba, Polonya, Çekoslovakya, Bulgaristan, Romanya...

Parababaları itiraz edebilir- ler. "Hayır" diyebilirler, "İstae öyle değil böyle" diye ekleye- bilirler ve sıralayabilirler: "ABD, İngiltere, Federal Al- manya, Fransa, Belçika, İs- vıçre, Hollanda, İsveç..."

O zaman da biz yeniden so- rarız:

Kara derililerin gettolarında barındığı, geceleri başkenti- nin sokaklarında dolayılma-

masını devletin güvenlik ör- gütünün resmen önerdiği, soy- gunun, gangsterliğin, hirsizli-ğin, gaspın, saçmalık düzeyin- de bir lüks tüketicilik ile saç- malık düzeyinde açlığın yan- yana yaşadığı ABD midir "çağdaş ıleri toplum?"

Yoksa homoseksüelliğin, es- ki sömürge alışkanlıklarının, yasal hirsizliklerin kolgezdığı Londra'sında yüzbinlerce yok- sulun hayvan infernosunda barın- dığı İngiltere midir "çağdaş ıleri toplum?"

Yoksa Plgal meydanında hâla resmi fuhuş yapılan ve fakat Bretanyalı çiftçilerin to- kele fiyat dayatmaları karşı- sında bir yıllık alınterlerini Okyanus dökmek zorunda kaldıkları Fransa midir "çağ- daş ıleri toplum?"

Yoksa bira, şnpa ve sosiale uyutulmuş milyonlarca Al- man emekçisinin Federal Al- manya'da midir; her villası Afrika'daki sömürgelelerinden taşınmış zencî kanı ile sulan- mış Belçika mı; uluslararası tefeclik merkez olarak tefecl falaları ile güvenia bir sosyal refaha kavuşmuş olan İsveç mi; futbolu, renkli TV ile sü- veren inekleri gibi ehilleştiril- miş ve atyonlanmış emekçiler ölkesi Hollanda mı; refah bireyleri alkolizmin batağına topluma diye gökleri çikanlıp düştüğü ya da melankoliden intihara sürüklenmiş İsveç midir "çağdaş ıleri toplum?" Tekelci elebaşlar buna rag- men direnebilirler: "Ama biz çağdaş ıleri toplum, dedikten sonra hürriyet içinde, terimi- ni de ekledik..."

İyi ya işte. Demokrasi öz- gürlük demekse, gerçek öz- gürlüğün burjuva toplumun- da mı yani burjuva demokra- sisinde mi yoksa sosyalist top- lumda mı, yani halk demok- rasisinde mi olduğu sorusu reel sosyalizmin eili yıllık ka- zanımlarının sonunda bugün açık seçik cevaplandı artık.

Görmesini bilen, duymasını beceren için her şey açık ve seçik. Tekelci elebaşlar işe at- nıf körlüğü ile sakat. Ezer böyle bir körlük sökonusu de- ğişse o zaman ne demeli?

Düpedüz yalancı bu herif- ler...

SÖZLÜK

KESİKLİLİK:

Süresizlik, kesintiye uğra- mış bağımlılık; nesnel gerçe- ğin ve onun düşündeki yansımasının diyalektik yasala- rından biri... Bu yasa kesik- sizlik'le kopmaz bir bütün- lük oluşturur.

Kesiklilik, maddenin tek tek hareket biçimlerini, tek tek nesnelerin, ailemlerin, parçaların ve öalemlerin süre- lerin ve oluşumların görece- li olarak bağımsız, sınırlan- mış varlığı içinde dile gelir ve bunların bölünebilirliğinin parçalanabilirliğinin nesnel dayanağını oluşturur. Ke- siklilik, gelişme süreci için- de, yavaş yavaş oluşan ni- celiksel değişimlerin kesile rek, sıramalı bir geçişle, yeni niteliklere döngüseliy- le kendini belli eder.

KESİKSİZLİK:

Kesintisiz olarak sürüp- gitme, hiçbir sınırlanmaya ke- sintiye uğramamış bağımlı- lık; kesilmeme...

Kesiksiz kavramı, genel anlamda, mevcut bir nitelik' in göreceli dengesi, onun niceliksel değişimlerinin çer- çevesi içinde yansır. Kesit- lilik.

KUŞKUCULUK:

Dünyanın (evrenin) biline- bilirliğini kuşkuyla bakan felsefi bir görüş ve tavıra- varlıklar ad...

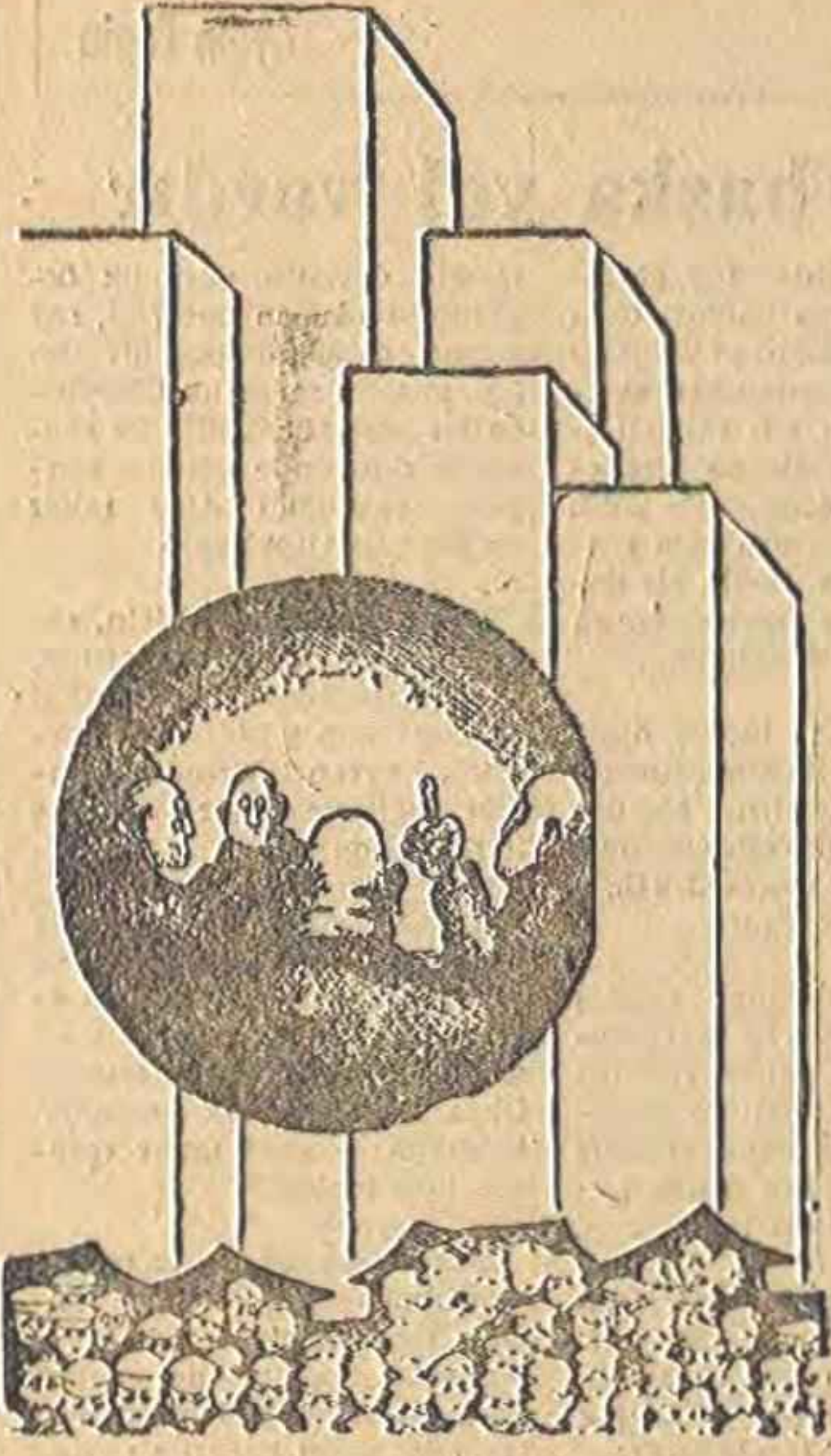
Kuşkuculuk, mantıksal yol- dan yararlanarak agnostis- tizm'e ve nihilizm'e varır. Felsefe tarihinde kuşkuçuluk sinifsal içerliğine ve tarihsel varoluş koşullarına göre çok değişik roller oynamıştır.

Kuşkuçuluğun ilk biçimi, ilk- çad Yunan felsefesinde kö- leel toplum'un bunalım ve çöküşünün diğlaması ola- rak doğmuş ve Pyrrhon, Ar- kastofan, Sextos, Empiriciler tarafından temsil edilmiştir.

18. yüzyılda Fransa'da orta- ya çıkan kuşkuçuluk Mon- taigne, Charron; 17. yüzyıl- da İsa Boyl'de taarrından ge- liştirilmiş ve feodalizmin dogmatik felsefi dinbilim- sel dünya görüşüne karşı çıktığı için, genel karakteri- nin, tersine, bu dönemde ilerici bir rol oynamıştır.

Kuşkuçuluk, burjuva felsefa- sinin yaygın bir akımı olup son dönemdeki burjuvazi- nin düşünsel düzeydeki çö- küşünü dile getirir.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediyelerin Denetim İşlevi ve Yapısal Sorunlar

TOPLUMSAL ÖRGÜTLENME VE YÖNETİMİN BİÇİMLENMESİ

Belediyenin denetim konusuna yetki ve konumu- nu açıklamadan önce, belediyelerin bugünkü yapısını ortaya çıkaran 1580 sayılı Belediyeler Yasasının oluşu- muna etkileyen 1930'lara ait bir toplumsal eğilime mut- laka değinmek gerekecektir. Bu açıklamadan sonra be- lediyelerin özellikle ekonomik denetimdeki güçlerinin ne olduğu belirlenmiş olacaktır.

Türkiye'de yerleşme düzeni yaygın ve dağınıktır. İçişleri Bakanlığına göre, köy sayısı 35.319'dur. 1975 Ge- nel Nüfus Sayımına göre belediye sınırları dışında ka- lan köylerin sayısı 38.115'tir. Köy statüsünde olmayan yerleşme yerleri ile birlikte bu sayının 70.000'e ulaştığı sanılmaktadır. Böylece ülkemizde insan izi görmeyen ve hiç yerleşme bulunmayan yerler yok gibidir. Kısa- ca, Anadolu'da dağınık bir yerleşme düzeni vardır. Bu da- nık yerleşme düzeni içinde tarımın temel ça- rşması olduğunu ve tarımsal örgütlenmenin küçük ve orta büyüklükteki alle işletmeciliği tipine dayandığını görmekteyiz. Değişik sayım ve araştırmaların göster- diği gibi genel kışkırların ve soyların elinde geniş tarım alanları bulunmaktadır. Bu toplama özellikle Güney- doğu Anadolu'da belirgindir. Ama toplam yüzölçümü içinde hem küçük ve orta işletmecilik başatır hem de makinenin tarıma girmediği veya giremediği yerlerde

«kendine yeterlik» hükümlünü sürdürmektedir. İşte bir yandan bu özellikler, diğer yandan tarımsal üretimin ülke ekonomisindeki ağırlığı yüzünden halk beklenti- leri ve yönetsel örgütlenme, tarımsal üretimin gerek- lerine ve üretim birimlerinin büyüklüklerine göre bi- çimlenmiştir. Yani tarımsal çıktıyla yetinmek gibi bir zorunluluk halkın beklentisini ve merkez yönetimin taşıraya karşı tutumunu ve dolayısıyla yönetsel örgüt- lenmeyi büyük ölçüde etkilemektedir. Bir kere küçük ve orta alle işletmeciliğinin başat olduğu bir ortamda yani, 1930 Türkiye'sinde üretim öncelikle işletme için- deki devingen öğelerin yaşamlarını sürdürmek için ya- pılır. Üretim ailenin bütünlüğünü koruyup sürdürmeye yöneliktir. Üstelik küçük alle işletmesinin makineden yoksunluğu ve dolayısıyla üretim düzeyi bundan daha fazlasını karşılamaya elverişli değildir. Bu açıdan ba- kıldığında kendine yeterlik, bir yandan bir yazgı, öte yandan makinesizlik, taşın ve ulaşım olanaksızlığı için- deki bir ortamda var olmanın ön koşulu olarak ortaya çıkmaktadır. Feodalitenin çöküşüyle başlayıp uzun sü- re varlığını sürdüren Fransa örnek ve uygulamasında olduğu gibi Türkiye'de de kendine yeterlik 1950'lere kadar kırsal alandaki yaşamın belirleyici ortak özelliği olmuştur. Bir araştırma, makinesiz tarımdan elde edilen ürünün pazara gitmediğini, işletme ailenin an- cak tüketimini karşılayabilecek düzeyde olduğunu sap-

tamıştır. Yine o dönemlerde yapılan bir araştırma, alle işletmesinin kendi gereksinmesini karşıladıktan sonra arta kalanını kimi temel maddelerle değiştirildiğini or- taya koymaktadır. Ancak bu alışveriş küçük alle işle- mesinin kendine yeterlilik niteliğini değiştirecek, çev- reye açılmayı sağlayacak boyutlara hiç bir zaman ulaş- mamıştır.

Böyle bir ortamda küçük alle işletmesi, alle üyeleri için yaşamın odağıdır. Üretim orada yapılır, hastalara orada bakılır, eğitim orada verilir. Bu yüzden halkın yönetimden beklentileri çok sınırlı olmak zorundadır. Çünkü alle işletmesinin çevreyle ve bu arada yönetimle dirimsel önemli olan ilişkileri girmesi beklenemez, buna gerek yoktur. Çevreyle ilişki kurmak için işletme için- de bir baskı da gelmez. Çünkü alle işletmesi andığımız ortam ve koşullar içinde bireyin tek maddi evrenidir. Bu durum, beklentileri büyük ölçüde etkiler. Hemen be- lirtelim ki, küçük ve orta büyüklükteki alle işletmeciliği halkın merkez yönetimden beklentileri kadar, yöneti- min yapısının oluşumunda önemli bir rol oynar. Bu rol, merkez yönetim ile yerel yönetimlerin birbirlerinden ayrıldığı ve birbirlerine kimi kez ters düştükleri ortam ve zamanlarda yani güçlü merkezileşme durumunda çok daha belirgindir.

Küçük alle işletmeciliğinin varlığında toplumsal sistemin zorunlu sonucu güçlü merkez yönetimdir,

Tüm önemli işlevler, bu arada vergi ve asker toplama gibi ulusal nitelikteki dirimsel görevler merkez yön- etim tarafından yerine getirilir. Merkez yönetimin elin- de tuttuğu otoritenin tüm ülkeye yayılabilmesi, bu oto- ritenin taşıyıcı bölüşülebilirliği için taşıradan istek ve baskı gelmesi gerekmektedir ki bu koşul yukarıda andı- ğımız ortamda yoktur. Ayrıca bu isteglin taşıradan mer- kezden ayrı bir yerel yönetim oluşturacak denli güçlü ve belirgin olması gerekmektedir.

1930'larda Belediyeler Yasasının çıktığı dönemler- de ülkemizin bir özelliği de budur. Böylece 1580 sayılı yasa doğal olarak merkez yönetimin gücünü pekişti- rici yönde önlemler içerecektir ki gerçek de budur. Bu yasa bir yetki yasasıdır. Yasa içinde sayılan görevler ve yetkiler belediyelere bırakılmış, sayılmayanlar merkez yönetimin tekelinde kalmıştır. Ancak sayılmayanlar arasında gündümüzde belediyeler için dirimsel önem bu- lunan, ekonomik yaşantıya kentsel düzeyde müdahaleyi öngören görevler vardır. Hiç kuşkusuz gündümüzde kent- sel yaşantı belediyelerin birçok soruna müdahale et- melerini gerektirmektedir. Ama bir yandan merkez yön- etimin yerel yönetimlere karşı tarihsel tutumu, öte yandan özel girişimliliğin giderek palazlanması, sayı- lamayacak kadar çok kentsel ekonomik ve toplumsal görevin belediye yetkileri dışında kalmasının bir nedeni olarak ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki bu görevler bele- diyelere verilmiş olsa bile belediye gelirlerinin merkez yönetimden gelirlerine dayandırılmış olması, tüm bele- diyeleri güç ve filen işlevsiz duruma düşürmüştür. Eko- nomik olaylara büyük ölçüde yabancı kalmak zorunda bırakılan belediyenin denetim işlevlerini de aynı yak- laşımla görüp değerlendirmek gerekmektedir. Bu yak- laşımın geçerliliği, özellikle belediyelerin ekonomik de- netim konusundaki durumları incelendiğinde açıkça or- taya çıkmaktadır.

BELEDİYENİN DENETİM İŞLEVLERİ

Belediyenin denetim işlevleri denilince akla birbi- rinden farklı dört alan gelmektedir. Bunlar ekonomik, veteriner, yapı ve sağlık olarak sıralandırılabılır. Ancak biz güncelliği ve özgüllüğü nedeniyle önce eko- nomik denetimi, sonra da sağlık denetimini Ankara Belediyesini odak alarak inceleyeceğiz. Bu iki alanın incelenmesi ile hem belediyelerin yapısal ve işlevsel so- runlarını, hem de yönetsel örgütlenmeye değgin güç- lüklerini ortaya çıkarabileceğiz.

1. EKONOMİK DENETİM

Belediyenin ekonomik denetim konusundaki yerini saptayabilmek için öncelikle yanıtlanması gereken iki soru var. Bunlardan ilki belediyenin ekonomik denetim olayına nasıl yanıtlandığı, belediyenin ekonomik ya- şantıya nasıl bakmak zorunda bırakıldığıdır. Bu soru, büyük sistem içinde hangi ekonomik ve siyasal tereh- lerin yapıldığı sorusuna ilgilidir. Bunun yanında ya- saların belediyelere nasıl ve ne ölçüde, hangi yetkileri tanıdığının da açıklanmasını gerektirmektedir. Siyasal terehlin, ekonomik modelin yön ve biçimi açık. Ancak içinde yaşadığımız sistem içinde belediyelerin yerl, ger- çekten bu günlerde gövdediğimiz yer değil. İkinci soru ise belediyenin iç yapısı, görevlerinin, karar organları- nın sosyo-morfolojik yapılarının ne olduğu ile ilgilidir. Bu- nun ortaya çıkarılması ekonomik denetime karşı bele- diyenin tutumunun nasıl olduğunu açıklığa kavuştura- caktır.

(Devam Edecek)

BELEDİYELERİN YAPISAL SORUNLARI

Öte yandan, belediye işletmeleri ve hiz- metlerinin düzenin bir gereği olarak, emekçilerden çok, kentin varlıklı kesimlerinde yaşayan kişilere, kurum- lara ya da kapitalist kuruluşlara yapılan bir emek ve gelir aktarma sonucunu doğurduğu açıktır.

Belediyenin varlığı, ürettiği kararlar, altyapı ve hizmetler, denetimler, düzenlemeler, tariflendirmeler, izin vermeler (açık, işletme ve yapı izinleri) kent eko- nomisinde büyük rantların doğmasına, kaynakların ya- ratılmasına ve bunların değiştirilmesine yol açmak- tadır. Doğan bu rantların içinde kalesi, ya da kime aktarılacağı konusu yerel yönetimin çıkmasını belirle- mektedir.

Bu rantlara el koyan küçük girişimciler, fırıncılar, hamamcılar, lokantacılar, yapsatçılar, minibüsçüler, dolmuşçular ile taksicilerin bu rantların ortadan kalk- masına, topluma ya da belediyesine geri dönmeye kar- sı çıkmaları doğaldır. Gerçekten, 1973'ten sonra, İzmit, Adana, Ankara belediyelerinde işbaşına gelen CHP'li başkanların halk yararına olan girişimleri yalnızca MC iktidarının karşı tutumlarıyla değil, fakat belediyeler- in, meclislerin çoğunluğunu oluşturan, bu çıkar küme ve çevreleri temsilcilerinden, yani kendi fikirlerinden gel- diği bir gerçektir. Toplumcu belediye anlayışının geliş- mesine öncülük eden ve örnek girişimlerle bu anlayışın somut örneklerini veren belediye başkanlarının kendi partilerinden önceki aday çıkmamaları gerçekten düşündürücüdür.

1973-1977 döneminde, toplumsu bir belediyeellik anlayışının ortaya çıktığını, geliştiğini, (engellenmiş, kösteklenmiş ya da başarıya ulaşmış örnekleriyle) so- mutlaştığını gözlemli bulunuyoruz. Bu alışlagelen be- lediye kavramından belediyeellik uygulamasından ve örgütlenmesinden çok farklı bir anlayış, eylem ve örgüt biçiminin gerektiğini ortaya koymuştur.

Halkın, emekçilerin yönetime katılımı ile ak- konu, metro, sütçülük ve benzeri girişimlerin gerçek- leşmesi olanagını doğabilir. Hizmetlerin geçekundu bölge lerine kaydırılması halkın belediye ile işbirliği yap- masını ve katkıda bulunmasını sağlayabilir. O halde, temel sorun, belediyelerin Anayasanın 118. maddesinin öngördüğü gibi gelir kaynakları ile donatılması yanı- da, belediyelerin yapısını demokratikleştirmek yeniden düzenlemelere gidilmesi zorunludur. Belediyelerin yerel halkın öz yönetimi niteliğine dönüştürülmesi, belediye hizmetlerinin geniş emekçi kitlelere de hizmetlerini götürme olanagını sağlayacağı gibi bu kitlelerin be- lediye yönetimine ve hizmetlere daha geniş ölçüde kat- ılmaları ve böylece halkın belediye ile tümleşmesi gerçekleşmiş olabilir. Bu temel düzenlemeler yapıma- dıkça, yerel halkın öz yönetimi biçimine dönüştürü- medikçe, belediyelerin, halk yararına girişimlerinde beklenen etkinliği sağlanmalarına olanak yoktur.

SON

Uluslararası sendikalar hareket ve Türkiye

- 11 -

AİFLD'nin Sili Müdürü Robert ONBİL, Gü- nay Amerika Müdürü Jesse FRIEDMAN'a gönder- diği bir mektupta, «kendisinin ve Santiago'daki ABD elçisinin, «İşçi Sorunları» Ekspresi Jorge Cas tillo'ya Sili'de verilen «milyon» konusunda aynı düşüncede olduklarını yazıyor ve ekliyor: «Bu milyon hava, kara ve deniz yolu ulaşımı dalları- na yönelmek mutlaka gereklidir. Ve sivil hava- cılıktan Jorge Reyes, Sili Hava yollarına bağlı uçakların darbeden hemen önce El Bosque askeri havaalanına yığılması konusunda Pinochet cun- tasının Hava Kuvvetleri komutanı Leigh'e anla- şıyordu.

Ulaşım ve bankacılık dallarında, ticaret sek- töründe meydana getirilen aksaklıkların, 11 Eylül darbesinin hazırlıklarına katkısı bilinir. Sili'de, halkın oyuyla işbaşına gelmiş İlerlet demokratik bir iktidarı devriminde, onbinler- ce emekçi ve yurtseverin katledilmesinde CIA ve ITT'yle birlikte «Hür Sendikacılık» adına AİFLD' de görev aldı.

Sendikacılıkta sınıf uzlaşmacılığının faşizme kadar uzanabileceğini unutturmayacak bir ger- çek bu.

Emperyalizmin ve CIA'nın, uluslararası sen- dikalar hareketi üzerinde istediği gibi oyun oynaya- madığı bir gerçektir. DSF'nin kararı ve tutarlı birlik politikası, ABD'de bile yankılar bulmaya başlamıştır. 9. Dünya Sendikalar Kongresi'ne Ame- rikali sendikacıların da katılması buna örnektir. Kapitalist sistemin derin bunalımı, dünyanın her köşesinde işçi yığınlarına birlik ve eylemin ge- rekli olduğu gerçeğini dayatmaktadır.

Bununla birlikte, Amerikan emperyalizmi ve CIA, en ince uzlaşmacılık fikirlerini yayarak da, sınıf temelindeki sendikal hareketleri etkisizleşt-irmek için çaba harcamaktadır. Özellikle İlerlet sendikalar hareketi hızla bir gelişme içinde oldu- ğu ülkelerde bu tür uzlaşmalar kurulduğu görülmektedir. Avrupa kıtasında Portekiz, İspanya ve Türkiye bu açıdan son derece ilgi çekici ortam- ları barındırmaktadır.

1.1.9. Maoçuluğun Uluslararası Sendikal Harekete Yaklaşımı

Çin sendikaları DSF'nin kuruluşunda yer al- mıştır. Sendikalar yasasının ilamından 3 yıl sonra, 1953 yılında, Çin Sendikalar Federasyonu'nun üye sayısı 10.200.000'e ulaşmıştır. Arnavutluk Meslek Birlikleri de kurulur kurulmaz DSF'ye üye olmuştur.

Çin ve Arnavutluk sendikal merkezleri, 1960 yılından itibaren DSF içinde bozguna uğratılma- ya başlamışlardır. Bu tavır, Maoçuluğun gerici özelliğinin su yüzüne çıkmasıyla ya- kından bağlantılıdır. Marksçi-Leninist ilkelerin Maoçu akım tarafından inkâr edilmesi, sendikal alanda da kendini göstermiş; Çin ve Arnavutluk sendikaları DSF içinde DSF'ye karşı davranan merkezler haline gelmiştir.

Filip Kota'nın «Dünya Sendikal Hareketinde İki Karşıt Çizgi» adıyla 1973 yılında Arnavutluk'ta yayınlanan kitabı, Maoçuluğun uluslararası sendikal hareket hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktadır.

Geçmişteki Uluslararası Sendikalar Fe- derasyonu'nu mahkûm eden, Kızıl Sendikalar En- ternasyonal'i olumlu bulan Filip Kota, DSF'yi dönemlere bölerek değerlendirmektedir.

«DSF, 1960'a doğru biten ilk döneminde, İti- bar sahibi, genel olarak sınıfsal ve anti-emper- yalist bir anlayış taşıyan olumlu tavırlar alan bir örgüttü.»

İkinci dönem «DSF yönetiminin saparak, oportünist, yeni bir çizgi, Kruşçev revizyonistleri- nin genel çizgisini izleyerek ve uygulayarak anti-emperyalist sınıf çizgisinden uzaklaşmasıyla bir- likte» 1960 yılından itibaren başlar.

1965 yılının Ekim ayında toplanan 6. DSF Kongresi'yle başlayan üçüncü dönem, «DSF yön- etimine Sovyet sendika yöneticileri tarafından tam olarak el konulması ve anti-demokratik yöntem- lerden serbestçe uygulanmasıyla belirlenir.»

Gerek DSF'yi dönemlere bölerek gelişimini ya- karıdaki gibi değerlendirmenin, gerekse Maoçu sendikacıların DSF'ye karşı yöneltilen suçlama- ların kaynağında Maoçuluğun genel politikası yat- maktadır. Bu politikanın özü ise anti-Sovyetçilik, barış düşmanlığı, savaş kıskırtıcılığı ve uluslar- arası işçi sınıfının her düzeydeki birliğine karşı beslenen düşmanlıktır.

Maoçulara göre bugün UHSK ile DSF arasın- da hiç bir fark yoktur ve Maoçu bozgunculuk bu alanda CIA ve AFL-CIO'yla aynı konumu paylaş- maktadır. DSF'ye karşı en kaba anti-komünist sal- dırlarda bulunmaktadırlar. Onlara göre, «sendikal birlik etiketi altında» DSF'nin «reformcu ve re- vizyonist sendika yöneticileri» tarafından yapılan

tüm eylemler ve girişimler, «sendikal hareketi or- tak dünya hegemonyası stratejisinin, karşı-dem- rimci Sovyet-Amerikan ittifakının hizmetine koş- mayı amaçlayan iki süper devlet tarafından teş- vik edilmekte ve desteklenmektedir.»

Nükleer silah denemelerinin kısmi olarak ya- saktanmasına ilişkin 1963 Moskova Anlaşması'nı, DSF Genel Sekreteri bir açıklamayla destekler ve Anlaşma'yı «uluslararası yumuşama, barış için- de yanyana yaşama ortamının yaratılması yönün- de bir adım» olarak değerlendirir. Arnavutluk Meslek Birlikleri bu tavır protesto etmekte geelk- mez; «Moskova anlaşması sosyalist kampa, öz- gürlüğe düşkün halklara ve dünya barışına karşı tehlikeli yeni bir emperyalist revizyonist komple, barışçı güçlere karşı düzenlenen ve sadece Ame- rikan emperyalizmine yarayan şeytani bir tuzak- tır. Maoçuluk sendikal alanda da Leninist barış politikasının karşısına yer alır.

Maoçuların 1960 yıllarında DSF içinde bölü- cülük yaparken güttükleri esas amaç apaçık or- tadadır: İşçi sınıfını dünya ölüsünde sendikal birlik sürecini engellemek. F. Kota'nın çarpıtıl- maları buna kanittir: «Şefferi Sovyet revizyonist- lerinin usakları olan DSF, reformist ilkeleri be- nimsemiştir. Bu Federasyonun belgelerinden bi- rinde şöyle denilmektedir: «DSF'nin sendikal ni- teliliği daha da ısrarla belirtmek, mesleki sorun- lara, sendika olarak varlığımızı haklı çıkarıp ta- lep ve faaliyetlere daha büyük bir dikkat göster- mek demektir...» Bu tipik trade-union'cu tavır DSF'nin kesinlikle reformist sendikacılık yolun- da olduğunu göstermektedir.» 9. Kongre belgele- rinde de görüldüğü gibi, sendikal birlik yolunda değişik sendikal örgütlerin eylem birliğinin sağ- lanması için DSF yoğun bir çaba harcamaktadır. Bunu yaparken ideolojik görüş ayrılıklarının var- lığını yok saymaktaki, ancak dünya işçilerinin ivedi ekonomik istemleri uğrunda gerçekleştirile- bilecek en ufak bir eylem birliğinin bile sendikal birlik sürecine katkı olabileceğini dikkate almak- tadır.

Maoçuların sektör tavrı sendikal birliğe var- ma yollarına ilişkin esnek politikayla kesinlikle çelişmekte ve bu, sendikal örgütler hakkındaki Le- ninist öğretiyi onların yadsımlarından kaynak- lanmaktadır.

(Devam Edecek)

Kontak kapama denemesinden sonra

Şimdide tencere oyunu sahneye konuyor

Diyarbakır, (A.A.) — Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, Doğu Anadolu'da yaptığı gezinin son durağı olan Diyarbakır'da gazetecilere verdiği demeçte, «Sayın Demirel, Şili'de Allende'ye oynanan oyunları bir bir Türkiye'de de uygulamaya koymak istediğini bunda başarı sağlayamadığını söyledi» dedi.

Alev Coşkun, demecinde «Van AP teşkilatının yapay bir gösteri hazırlığı içinde olduğunu» söyledi.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Coşkun Van'da 150 milyon liraya çıkacağı hesaplanan Van Otelinin temelini atmış ve 1979 turizm mevsimini ilk kez, bir Doğu Anadolu şehrinde, Van'da açmış tir.

Coşkun daha sonra Gevaş, Akdamar, Tatvan, Ahlat, Bitlis, Silvan, çığırını late-ye gezisinin son durağı Diyarbakır'a gelmiştir.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun Diyarbakır'da ünlü ozan Cahit Sıtkı Tarancı'nın müze haline getirilen evini, Ulu Camii ve Gazî Köşkü'nü de gezmiştir. Coşkun ayrıca, Van ve Belediye Başkanı ile birlikte, Diyarbakır'da yapımı düşünülen yuvarlak havuzları, konferans salonları, restoran ve kafeteryası olan çok büyük ve modern bir otelin kurulacağı yerde ilgili olarak da incelemeler yapmıştır.

BOŞ TENCERE GÖSTERİSİ

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun Diyarbakır'da verdiği demeçte Van AP teşkilatının «boş tencere» gösterisi hazırladığını değinerek şunları söylemiştir:

«AP Genel Başkanı Sayın Demirel'in 16 Mayıs'da Van'a geldiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Van'da öğrendiğimize göre, AP teşkilatı burada bazı yoksul göçebe kadınları gündelik ile o gün için istihdam edecek ve ellerine boş tencere vererek, onları Demirel'in gelişinde boş tencereyi koşturacaklar. Bu yapay bir boş tencere gösterisi yaptırılmak isteniyor, güya böylece halkın aç olduğunu izlenimini yaratacaklar.»

İlaç hammaddesinin devlet eliyle ihali istendi

* İLAÇ TEKELLERİ HALKIN SAĞLIĞINI ACIMASIZ SÖMÜRÜYOR

İstanbul, (A.A.) — Türk Eczacılar Birliği 1. Bölge İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Günlü, ilaç ham maddesi dışa ihmalının devlet eli ile ya pımsız halinde, dışa bağım haktan kurtulabileceğini savunmuştur.

Eczacılar Günlü dolayısı ile dün İstanbul'da yazılı bir açıklama yapan Türk Eczacılar Birliği 1. Bölge İstanbul Eczacı Odası Yönetim Kurulu Başkanı, Adnan Günlü, Türkiye'de ilaç sanayinin tamamen dışa bağımı olduğunu öne sürmüş ve bağımlılıktan kurtulabilmesi için ilaç hammaddesi ihali devlet eli ile yapılmalı, devlet ilaç hammaddesi tedarik için çalışmalar başlatmalıdır» demiştir.

Amatör bir heykeltıraş Yunus Emre'nin heykelini yaptı

Eskişehir, (A.B.C.) — Ünlü dâdânır, halk şairi Yunus Emre, Eskişehir Alaattin Parkına dikilen heykeli ile abdestlendirilmiştir. Ortaokul mezunu bir amatör heykeltıraş tarafından yapılan heykelin seçti törenine Valt Nazif Demirel, Ord. Prof. Dr. Sadi İrmak, Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünvar, Prof. Dr. Abdülhak Karahan ve yurttaşlar katılmıştır.

Törende bir konuşma yapan Valt Nazif Demirel, «büyük olan, herkese sahip çıkar. Yunus dil anlayışı ile büyüktür. 6 asır önce zamanımız insanına Türkçe hitap etmesini bilen bir büyük insandır. Yunus başnağ değildir» dedi.

Ortaokul mezunu amatör bir heykeltıraş tarafından yapılan ve Eskişehir Alaattin Parkı'nın girişine dikilen Yunus Emre heykeli

Kan'da film yarışısı başladı

«Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok» yarım yüzyıl sonra Çekoslovakya'da yeni başlan çekilecek

Cannes, (A.A.) — Cannes Film Festivalinde Amerikan sinemasının, belki de şimdiye dek harekâtı çabaların en yoğununu gösterdiği ve Amerikan film yapımcıları ve dağıtım şirketlerinin daha önce tamamlanmış filmleri birlikte çevrilmiş olanları, hatta gelecekte çevrilecek

CHP Mersin İl Başkanlığına «Baykalcı» Arkan seçildi

* ARIKAN 463 DELEGEDEN 258 OY TOPLADI

Mersin, (A.N.K.A.) — CHP Mersin İl Başkanlığına «Baykalcı» olarak tanınan Sabahattin Arkan seçilmiştir.

CHP Mersin İl Kongresi pazar günü Mersin Güney Döğün Salonunda yapılmış, ve başkanlığa 258 oyla Sabahattin Arkan seçilmiştir.

463 delegenin katıldığı kongrede, yönetimi kurulu üyelikleri ise şunlar seçilmiştir:

Hulusi Çök, Akay Özalp, Yaşar Kılıç, Cemil Er, Ahmet Şahin, İhsan Özulu, Ali Çelik, Cumali Kirayaz, Süleyman Yıldızhan, Rahim Ersoy, Hatip Veici ve İlyas Akay.

olan filmleri de satmaya çalıştıkları bildirilmektedir. Ernest Borgnine, Albert Mann yönetiminde çevrilecek olan «Garp Cephesinde Yeni Bir Şey Yok» adlı filmde oynayacaktır. Bu film, Erle Maria Remarque'in ünlü romanından ikinci filme aktaran Lewis Milestone'dan yarım yüzyıl sonra yeniden Çekoslovakya'da çekilecektir. Ernest Borgnine, daha önce, gelecek sonbaharda Richard Lang'in ünlü Amerikan hapshanesinin bulunduğu Alkadraz'da çekileceği «Six Against The Rocks» adlı filmde, büyük bir reklam şirketinin utanmaz patronunu canlandırmaktadır. Mithum bu filmde, Farah Fawcett'in eş Lee Majors ile oynamaktadır.

Geçen yılki Cannes Festivalinde Louis Malle'in «Pretty Baby» filmiyle sansasyon yaratan Brooke Shields, Richard Marquand'ın temmuz ayında gerçekleştireceği «Sweet Susstence» filminde baş rol oynayacaktır. Brooke Shields bu filmde, çabıştı demiryolları şirketinin ihmali nedeniyle ölen babasının intikamını almak için çalışan bir kız canlandıracaktır.

«Sunday Bloody Sunday» yapımcısı olan John Schlesinger, başlıca oyuncular Vanessa Redgrave, Rachel Roberts ve Richard Gere olan «Yanks» filmi tamamlanmıştır. Bir savaş filmi olmamak la beraber, filmin hikâyesi İkinci Dünya Savaşı yıllarında geçmektedir. Film, 1943 yılında İngiltere'de geçen bir aşk filmidir ve gelecek sonbahar New York'ta gösterilmesi beklenmektedir.

Demirel, hükümetin yalancılığına kanıtlandığını öne sürdü

Ankara, (A.N.K.A.) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, hükümet üyeleri için «sözlerine güvenilmez ve yalancı oldukları ortaya çıktı» dedi. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dün düzenlediği basın toplantısında, «siyasi hayatımızda 14 Mayıs'ın özel bir yeri vardır» dedi. Türkiye'nin 14 Mayıs 1950'de iktidarı millet oyu ile değiştirmeyi başardığını söyledi. AP Genel Başkanı Demirel, «işte üstün irade budur. Ne zaman ki bu prensipten ayrılmış, ülke bunalıma sürüklenmiştir» şeklinde konuştu. Demirel, bu hükümetin kurtulma gününün uzak olmadığını da sözlerine eklemiştir.

Denktas, İslam Konferansından döndü

FKÖ Kıbrıs'ta büro açabilir

Denktas, Kıbrıs sorununun İslam dünyasında ilgi gördüğünü söyledi

Lefkoşe, (A.A.) — Rauf Denktas, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün istediği an Kıbrıs Türk kesiminde büro kurabileceğini söyledi. «Filistinlilerin kardeşleri olarak devamlı surette yanlarında ve her konuda kendilerini desteklemeyi görev bilmekteyiz» demistir.

İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanlarının Fas'ta Fes kentindeki konferansına katılan ve önceki gece Türkiye üzerinden Lefkoşe'ye dönen KTFD Başkanı, Kıbrıs Türk toplumunun daima Filistinli kardeşlerinin yanında olacağını yinelemiştir.

Ercan Hava Alanında gazetecilere demec veren Denktas, İslam Konferansında büyük anlayış gördüğünü bildirmiş, «Kıbrıs sorununun İslam dünyasında her geçen gün daha iyi anlaşıldığını» söylemiştir. «İslam dünyası büyük yadur ve Türkiye'nin bu dünyanın içerisinde önemli bir yeri vardır. Bu dünyanın sorunlarının halinde büyük katkı olabilir» diyen KTFD Başkanı, konferansın Kıbrıs konusundaki kararını da şöyle yorumlamıştır:

«Kararda Makarios'a varmış olduğumuz ilke anlayışa si çerçevesinde iki tarafın barış masasına oturması öne çıkmıştır. Ve ek olarak boykotun, ekonomik ambargonun kaldırılması üzerindeki durulmuştur. Ümit ederiz ki 18'inde yapılacak olan zirve toplantısına Rum tarafı bism kadar olumlu ve iyi niyetli olarak gelsin ve 15. yılını doldurmakta olan Kıbrıs sorunu, Makarios'a varmış olduğumuz ilke anlayışa çerçevesinde bir anlaşmaya varma yoluna artık girmiş olsun. İslam kardeşlerimizden almış olduğumuz güç de bizi bu yönde çok daha olumlu ve iyi niyetli bir şekilde yürümeye sevk etmektedir.»

Skeylab uzay laboratuvarı haziran ayında dünyaya düşecek

* 84 TON AĞIRLIĞINDAKİ ARAÇ NASA'NIN YÖNETİMİNDEN ÇIKTI

İnsanoğlunun başına gelen kaza ve felâketlerin çoğu geliyor demez. Ama bu kez üstelik uzayda olduğu halde geliyor demeyen bir kaza var. Kaza diyoruz çünkü, ne dereceye kadar felâketle sonuçlanacağı bilinmiyor bu olayın.

Evet, sözünü ettiğimiz; Amerika'nın uzayda dünyaya çevresinde bir yörüngeye oturtulmuş Skeylab Uzay Laboratuvarının öndüdeki haziran ayında dünyaya düşmesi olayı.

84 ton ağırlığındaki laboratuvar NASA'nın yönetiminden çıkışta olduğu için yörüngeyi aşmış bir durumda dünyaya etrafında dönmektedir. Ama bu dönme uzun sürmeyecek. NASA'nın yaptığı hesaplamalar sonucunda verilen bilgilere göre Uzay Laboratuvarı çözüldü yörüngeden belli bir sapma yüzünden tahminen 21 Haziran gününde dünya atmosferine girecek ve parçalanarak dünyaya düşecek. Ama tek tek parçalarının ağırlığı 2 tonu bulan bu büyük kürenin, bu ağırlıkta olmaya eşi fakat yere kadar gelebilecek ağır parçaların yine de ne gibi zararlara neden olacağı bir türlü kestirilememektedir.

Bu arada NASA'ya göre, uzay laboratuvarının parçalarının Avusturya'nın güneyinde 150 km. genişliğinde bir şerit içinde düşme olasılığı da var.

CUK..

Yagmaaaa!
Eeevit, işadamlarından yakınıyor.
«Yan dış krediler gelecekken saldınay geçmeleri ilginçtir» diyor.
Niye ilginç olsun?
Adamlar hazırlanıyor...
Yagma'ya...
A.E.

KISA... KISA...

Çocuk bakım evleri yetersiz

ANKARA — Yörel Yönetimler Genel Hizmetleri, Birleşme ve Dayanışma Derneği (Genel-Der) Ankara Şube Başkanı Cemil Ecevit, Ankara Belediyesi'nin açılan çocuk bakım evlerinin yeterli olmadığını bildirerek, merkez belediye, EGO ve ASU Genel Müdürlükleri personeli de kapsayan merkez bir çocuk bakimevi açılmasını istemiştir. Ecevit, dün verdiği demeçte, Ankara Belediyesi'nin çocuk bakimevi açma eylemini desteklediğini, ancak, açılan kreşlerin ihtiyacı karşılamadığını ve birçok eksikliği olduğunu söylemiştir.

İzmir'e 1500 ton likit gaz geldi

İZMİR — Türkiye Petrolleri İzmir Rafinerisine İtalya'dan 1500 ton likit gaz gelmiştir. Rafineri Bölge Müdürü Güngör Karaoguz, bugün da Irak'tan 63 bin ton ham petrol beklediklerini söylemiş, tüm ünitelerin tam kapasite ile çalıştığını belirtmiştir. Karaoguz, yaptığı açıklamada şöyle demiştir: «Elimizde 45 bin ton ham petrol stoku bulunmaktadır. Bunun yanısıra bugün «Gemlik» tankeri ile Irak'tan 63 bin ton ham petrol gelecektir. Likit gazı üretimimiz ise gündü 600 tondur. Ünitelerimizin tümü tam kapasite ile çalışmaktadır ve bir sıkıntı söz konusu değildir».

370 işçi TGS'ye katıldı

İZMİR — İzmir'de kurulu, bağımsız «Çağdaş Devlet Mafzeme Ofisi İşçileri Sendikası» Cumartesi günü toplanan Genel Kurulunda, Türkiye Gazeteciler Sendikası'na katılma kararı almıştır. Devlet Mafzeme Ofisi Basımevi'nde çalışan 370 emaklinin üye olduğu sendikadan olağan Genel Kurulunda, Genel Yönetim Kurulunun gündeme aldığı «İşkolu»daki bir sendikaya katılma» maddesti görüşülmüş ve Genel Kurul, büyük çoğunlukla Türkiye Gazeteciler Sendikası'na katılma kararı almıştır.

TÖB-DER'in şube kongreleri

ANKARA — TÖB-DER'in şube kongreleri yoğun bir biçimde sürmektedir. Yurdun çeşitli il ve ilçelerinde gelen seçim sonuçlarına göre üç şubede seçimleri Birlik Dayanışma tak başına alırken, bir şubede de seçimleri Birlik Dayanışma ve Halkçı Eğitimcilerin ortak listesi kazanmıştır. 12 Mayıs 1979 günü yapılan TÖB-DER Ş. Kaçhisor, Urfa, Torbalı şube seçimleri Birlik Dayanışma, Tıra TÖB-DER şube seçimini ise Birlik Dayanışma ve Halkçı Eğitimcilerin ortak listesi kazanmıştır. Yönetiminde Birlik Dayanışma grubunun bulunduğu TÖB-DER Urfa şubesi kongresine iki liste katılmıştır. Seçimler sonucunda Birlik Dayanışma ekibi 85 oy alırken Devrimel Öğretmen grubu 41 oy almıştır. Daha önce Halkçı Eğitimciler ve Demokratik Birlik Gruplarının ortak olarak yönetiminde bulunduğu Torbalı TÖB-DER Kongresine de tüm gruplar kendi listeleriyle katılmışlardır. Bu seçimlerde de Birlik Dayanışma başarı göstermiş, 86 oy alarak yönetimi kazanmıştır. Öte yandan Halkçı Eğitimciler 68, Demokratik Birlik 24, Devrimci Öğretmen grubu ise 15 oy almıştır.

Otel odalarında şarap akacak

NEVŞEHİR — Nevşehir Belediyesi'nce yaptırılan bütçenin en güzel turistik oteli toplanmıştır. Yapımına 1972 yılında başlanan ve 7 yıl gibi uzun bir zamanda ilin en iyi yapılabilen otelin mustaklamlarından özel bir depoya şarap akıtacaktır.

Titanik faciası filme alınıyor

Shepperton, (A.B.C.) — Yirminci yüzyılın başlarında meydana gelen Titanik Faciası'nın Shepperton stüdyolarında yeniden filme çekildiği bildirilmektedir. Lord Delfont'un prodüksiyona olan filmin çekilişinde, stüdyoya bu facianın hayatta kalan bir kişiye yollanmış bir olan Eva Hunt'ın davet edildiği. Kaza sırasında çocuk olan 74 yaşındaki Eva'nın zehirlenme kadını ve çocukların tahliyesi sandallarıyla nışit bildirildikleri konusunda aydınlatıcı bilgiler verildiği öğrenilmiştir.

Eva Hunt, kaza gecesi üstünde incecek bir elbise olduğunu, babasının aşımemesi için üstüne bir bataniye örttüğünü ve sırtı bir çocuk ol. Annene de iyi bak» dediğini anımsamaktadır. Eva Hunt, bu sözlerden sonra babasını bir daha hiç görmemiştir. Bildirildiği gibi, ünlü yolcu gemisi Titanik, 1912 yılında, Newfoundland'ın güney batısında, kiyıdan 430 mil açta bir buzdanda çarparak batmış, kazaдан ancak bazı kadın ve çocuk yolcular kurtulabilmiştir. Eva Hunt, o tarihte 7 yaşında bir kız çocuğu olarak, bu kazaдан kurtulan ve bugün hayatta olan ender yolculardan biridir.